Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/42893,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Narody-okupowanej-Europy-wobec-Zaglady-Zydow-.html
24.04.2024, 07:30

Międzynarodowa konferencja naukowa „Narody okupowanej Europy wobec Zagłady Żydów” – Warszawa, 6–8 grudnia 2017

Konferencja odbyła się w ramach obchodów 75. rocznicy powstania Rady Pomocy Żydom „Żegota”

PRZYSTANEK
HISTORIA

PRZYSTANEK
HISTORIA

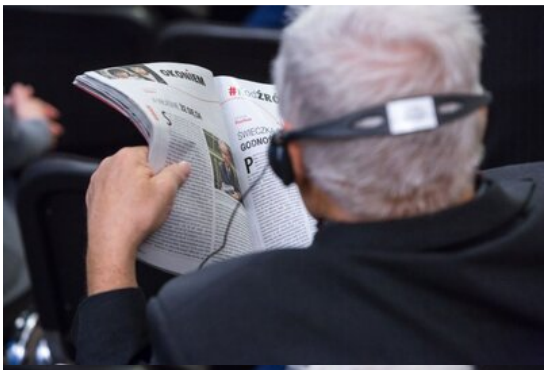

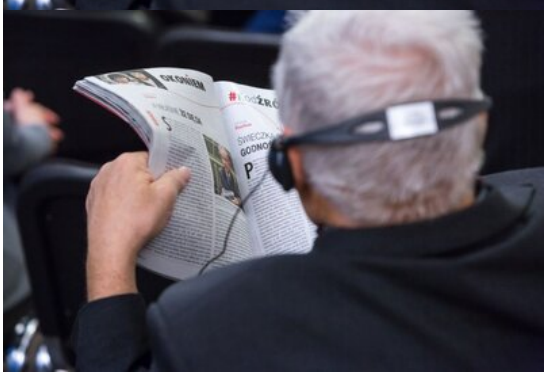

PRZYSTANEK
HISTORIA

PRZYSTANEK
HISTORIA

PRZYSTANEK
HISTORIA

PRZYSTANEK
HISTORIA

BIURO
BADAŃ HISTORYCZNYCH

BIURO
BADAŃ HISTORYCZNYCH

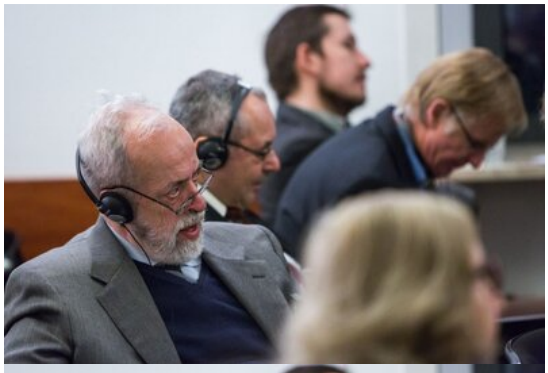

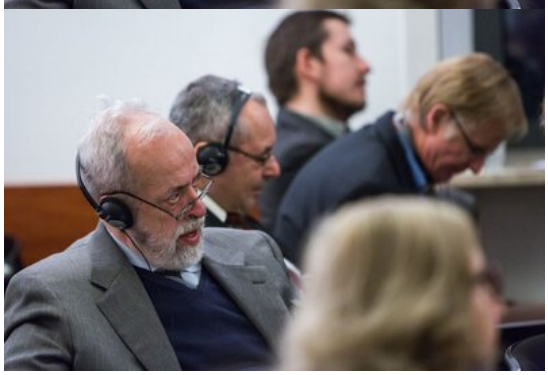

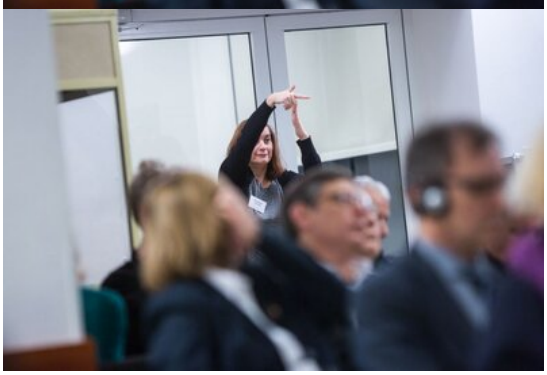

PRZYSTANEK
HISTORIA

PRZYSTANEK
HISTORIA

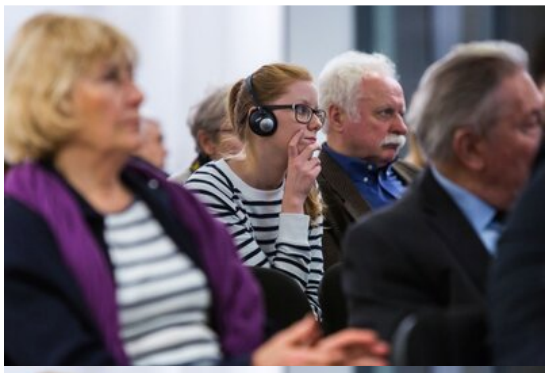

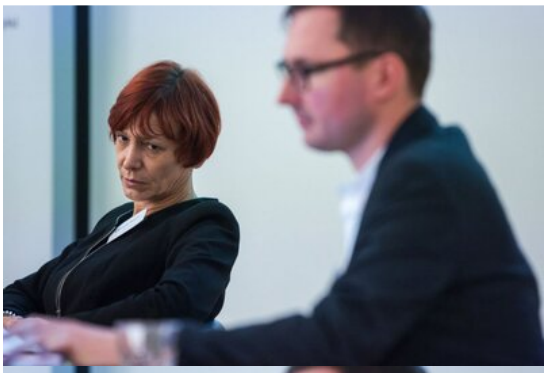

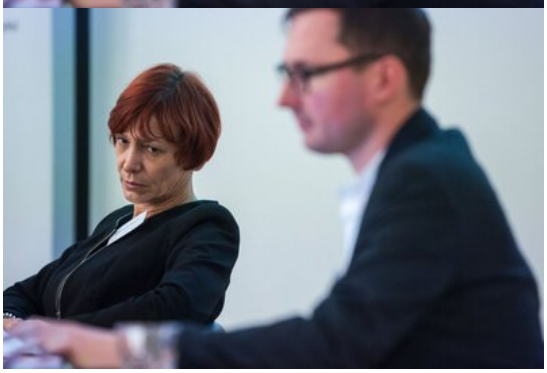

JEWISH POPULATION IN EUROPE 1939
OCCUPIED COUNTRIES
• BELGIUM 65 000 (0,8 %)
• CZECHOSLOVAKIA 360 000 (2,4 %)
• DENMARK 7 500 (0,2 %)
• FRANCE 350 000 (0,8 %)
• GREECE 75 000 (1,0 %)
• NETHERLANDS 150 000(1,7 %)
• YUGOSLAVIA 75 000 (0,5 %)
• NORWAY 3 000 (0,1)
• POLAND 3 300 000 (9,4 %)
GERMANY AND THEIR ALLIES
• AUSTRIA 60 000 (0,9 %)
• BULGARIA 50 000 (0,8 %)
• GERMANY 240 000 (0,35 %)
• ROMANIA 850 000 (4,5 %)
• HUNGARY 403 000 (4,5 %)
• ITALY 75 000 (0,12 %)

JEWISH POPULATION IN EUROPE 1939
OCCUPIED COUNTRIES
• BELGIUM 65 000 (0,8 %)
• CZECHOSLOVAKIA 360 000 (2,4 %)
• DENMARK 7 500 (0,2 %)
• FRANCE 350 000 (0,8 %)
• GREECE 75 000 (1,0 %)
• NETHERLANDS 150 000(1,7 %)
• YUGOSLAVIA 75 000 (0,5 %)
• NORWAY 3 000 (0,1)
• POLAND 3 300 000 (9,4 %)
GERMANY AND THEIR ALLIES
• AUSTRIA 60 000 (0,9 %)
• BULGARIA 50 000 (0,8 %)
• GERMANY 240 000 (0,35 %)
• ROMANIA 850 000 (4,5 %)
• HUNGARY 403 000 (4,5 %)
• ITALY 75 000 (0,12 %)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

PAMIĘCI NARODO

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

PAMIĘCI NARODO

ZWIĄZEK SOWIECKI
SOVIET UNION
RUMUNIA

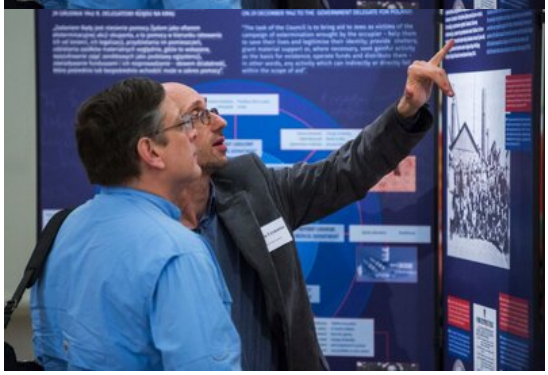

ZWIĄZEK SOWIECKI
SOVIET UNION
RUMUNIA

Biuro Badań Historycznych IPN zorganizowało międzynarodową konferencję naukową „Narody okupowanej Europy wobec Zagłady Żydów”, która obradowała 6–8 grudnia 2017 r., w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie (ul. Marszałkowska 21/25).

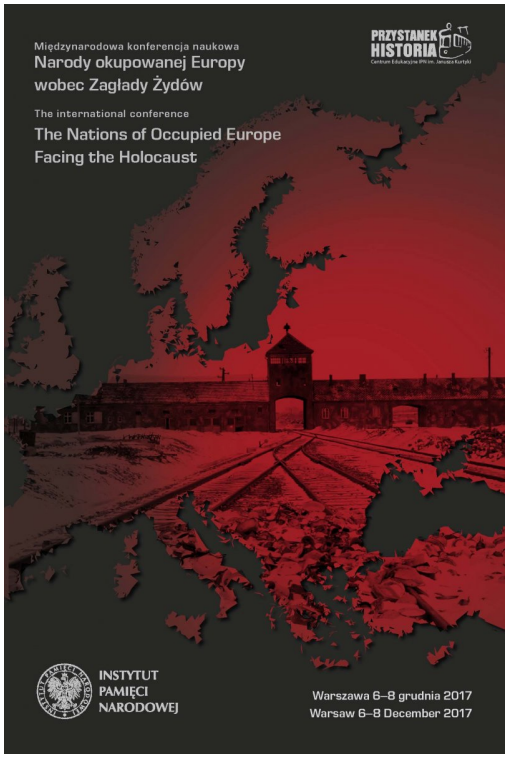

Ideą konferencji była prezentacja najnowszych wyników badań na temat stosunku rządów i społeczeństw krajów okupowanych przez III Rzeszę w latach II wojny światowej wobec ich żydowskich mieszkańców. Poruszano również kwestię postaw narodów z krajów kolaborujących z III Rzeszą wobec antyżydowskiej polityki ich rządów oraz stanowiska państw neutralnych wobec losu społeczności żydowskiej i żydowskich uchodźców.

W wystąpieniach przedstawione zostały różne uwarunkowania (prawne, ekonomiczne, historyczne) wpływające na zachowania wobec wyłączonej spod prawa, skazanej na zagładę społeczności, ukazujące szeroki wachlarz postaw: od pomocy ofiarom po współpracę z okupantem w realizacji antyżydowskiej polityki.

W konferencji wzięli udział badacze reprezentujący europejskie, amerykańskie i izraelskie ośrodki badawcze, zajmujące się tematyką losu społeczności żydowskiej w latach II wojny światowej.

Obrady prowadzone były w języku polskim i angielskim z tłumaczeniem symultanicznym.

Konferencja odbyła się w ramach obchodów 75. rocznicy powstania Rady Pomocy Żydom „Żegota”.

Międzynarodowa konferencja naukowa

Narody okupowanej Europy wobec Zagłady Żydów

PROGRAM

6 grudnia 2017, środa

15.00 otwarcie konferencji

- 15.20–16.00 wykład wprowadzający: Andrzej Żbikowski (Żydowski Instytut Historyczny im. E. Ringelbluma, Uniwersytet Warszawski) *Rada Pomocy Żydom Żegota*

SESJA I Polska pod okupacją niemiecką

Prowadzenie: Elżbieta Rączy (Instytut Pamięci Narodowej)

- 16.00–16.20 Grzegorz Berendt (Muzeum II Wojny Światowej, Uniwersytet Gdański) *Stosunki polsko-żydowskie podczas II wojny światowej w polskiej historiografii*
- 16.20–16.40 Marcin Urynowicz (Instytut Pamięci Narodowej) *Relacje polsko-żydowskie w Generalnym Gubernatorstwie – europejski kontekst porównawczy*
- 16.40–17.00 Adam Sitarek (Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Łódzki) *Relacje polsko-żydowskie na polskich ziemiach wcielonych do Rzeszy – zarys problemu*
- 17.00–17.30 dyskusja

7 grudnia 2017, czwartek

9.30–10.10 wykład wprowadzający: Antony Polonsky (Brandeis University), *The Nations of Occupied Europe Facing the Holocaust*

SESJA II Państwa Osi I

Prowadzenie: Marcin Przegiętka (Instytut Pamięci Narodowej)

- 10.10–10.30 NIEMCY: Robert Parzer (Giessen University, Tiergartenstrasse 4 Association), *Denial and Knowledge – Reactions to Holocaust and Euthanasia Compared/ Zaprzeczenie i wiedza – Reakcje na eutanazję i Holokaust, perspektywa porównawcza*
- 10.30–10.50 WŁOCHY: Michele Sarfatti (Foundation Jewish Contemporary Documentation Center, Milan) *The Anti-Semitic Persecution in Italy under Fascism and Nazism/ Antysemickie prześladowania we Włoszech w okresie faszyzmu i nazizmu*
- 10.50–11.10 WĘGRY: László Karsai (University of Szeged) *Hungarian Jews under Nazi Occupation, 1944–1945/ Węgierscy Żydzi w okresie niemieckiej okupacji w latach 1944–1945*
- 11.10–11.40 dyskusja

11.40–11.50 przerwa kawowa

SESJA III: Państwa Osi II

Prowadzenie: Marcin Przegiętka (Instytut Pamięci Narodowej)

- 11.50–12.10 RUMUNIA: Adrian Cioflâncă (National Council for the Study of the Securitate Archives, Romania) *Romanians and Germans in the Holocaust. Cooperation, Competition and Mutual Radicalisation/ Rumuni i Niemcy w czasie Holokaustu. Współpraca, rywalizacja i wzajemna radykalizacja*
- 12.10–12.30 SŁOWACJA: Barbora Jakobyová (Slovak Academy of Sciences) *Jewish Community in Dolný Kubín: A Study on the Attitudes of Slovak Government and Majority Population Towards Jews on a Local Level/ Społeczność żydowska w Dolnym Kubinie: Badania nad postaw słowackiego rządu i większości społeczeństwa wobec Żydów na przykładzie lokalnym*
- 12.30–12.50 CZECHY: Jan Láníček (Uuniversity of New South Wales, Australia) *Far from Auschwitz? Czech Society and the Holocaust/ Daleko od Auschwitz? Czeskie społeczeństwo a Holokaust*
- 12.50–13.20 dyskusja

13.20–13.30 przerwa kawowa

SESJA IV Kraje bałtyckie pod okupacją

Prowadzenie: Martyna Rejak-Grądzka (Instytut Pamięci Narodowej)

- 13.30–13.50 LITWA: Arũnas Bubnys (The Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania) *Interethnic Relations in Vilnius during the German Occupation of 1941–1944/ Stosunki międzyetniczne w Wilnie podczas okupacji niemieckiej 1941–1944*
- 13.50–14.10 ESTONIA: Anton Weis-Wendt (Center for the Study of the Holocaust and Religious Minorities, Oslo) *Murder Without Hatred: Explaining Estonian Collaboration in the Holocaust/ Morderstwo bez nienawiści: Wyjaśnienie estońskiej współpracy ze sprawcami Holokaustu*
- 14.10–14.30 FINLANDIA: Antero Holmila (University of Jyväskylä) *Between occupation and collaboration: Finland on the Margins of the Holocaust/ Między okupacją a kolaboracją: Finlandia na marginesie Holokaustu*
- 14.30–15.00 dyskusja

15.00–16.00 przerwa obiadowa

SESJA V: Kraje Europy Zachodniej pod okupacją

Prowadzenie: Marcin Urynowicz (Instytut Pamięci Narodowej)

- 16.00–16.20 DANIA: Sofie Lene Bak (University of Copenhagen) *Collaboration as Rescue: The Case of Denmark. An Investigation into the Preconditions of the Rescue of the Danish Jews/ Kolaboracja jako ratunek: Przypadek Danii. Badanie warunków ratowania duńskich Żydów*
- 16.20–16.40 HOLANDIA: Pim Griffioen (University of Konstanz) *The German Persecution of the Jews in the Netherlands and Dutch Responses/Niemieckie prześladowania Żydów w Holandii i postawy Holendrów*
- 16.40–17.00 BELGIA: Nico Wouters (Centre for War and Society, Belgian State Archives, Brussels) *Docile Belgium? Critical Reflections on the Belgian Case/ Potulna Belgia? Krytyczne refleksje na temat Belgii*
- 17.00–17.20 FRANCJA: Limore Yagil (Sorbonne University) *Obey and Disobey. Orders and Rescue of Jews under German Occupation in France/ Posłuszni i nieposłuszni. Prawodawstwo a ratowanie Żydów pod okupacją niemiecką we Francji*
- 17.20–17.50 dyskusja

17.50–18.30 otwarcie wystawy *Rada Pomocy Żydom „Żegota*", przygotowanej przez Instytut Pamięci Narodowej

8 grudnia 2017, piątek

SESJA VI Kraje Europy Wschodniej pod okupacją niemiecką

Prowadzenie: Grzegorz Berendt (Muzeum II Wojny Światowej, Uniwersytet Gdański)

- 9.00–9.20 BIAŁORUŚ: Leon Rein (Yad Vashem) *Between Collaboration and Rescue: Belarusian Society Facing the Holocaust/Między współpracą a ratowaniem: białoruskie społeczeństwo wobec Holokaustu*
- 9.20–9.40 ZSRS: Bogdan Musiał (Instytut Pamięci Narodowej) *Soviet Partisans in Belarus Against the Holocaust/ Sowieccy partyzanci na Białorusi wobec Holokaustu*
- 9.40–10.00 URAINA: Igor Shchupak („Tkuma" Ukrainian Institute for Holocaust Studies), *Who and Why Saved the Jews During the Holocaust: Defining of the Problem/ Kto i dlaczego ratował Żydów podczas Holocaustu: zdefiniowanie problemu*
- 10.00–10.20 MOŁDAWIA: Natalia Sineaeva (Stowarzyszenie Nigdy Więcej) *Aspects of the Holocaust Narrative in the Context of Moldovan Identity/ Aspekty narracji o Holokauście w kontekście mołdawskiej tożsamości*
- 10.20–10.50 dyskusja

10.50–11.00 przerwa kawowa

SESJA VII Bałkany pod okupacją

Prowadzenie: Adam Sitarek (Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Łódzki)

- 11.00–11.20 CHORWACJA: Mihal Brandl (University of Zagreb) *Croatia and the Holocaust: the Attitude of State Institutions and the Croatian Society Towards Jews/ Chorwacja i Holokaust: Stosunek instytucji państwowych i społeczeństwa chorwackiego do Żydów*
- 11.20–11.40 SŁOWENIA: Oto Luthar (RC SAZU – Institute for Culture and Memory Studies, Ljubljana) *Antisemitism, Holocaust and Holocaust Denial in Slovenia/ Antysemityzm, Holokaust i negacjonizm w Słowenii*
- 11.40–12.00 GRECJA: Paul Isaac Hagouel (frm University of California, Berkeley – Member Greek Delegation to IHRA), *Framework and Historical Context of Jewish Greeks and Jews in Occupied Greece: Indicative localities Thessaloniki, Athens, Corfu, Xanthi & Zakynthos/ Ramy i kontekst historyczny funkcjonowania żydowskich Greków i greckich Żydów w okupowanej Grecji. Wybrane miejsca: Saloniki, Ateny, Korfu, Ksanti i wyspa Zakinthos*
- 12.00–12.30 dyskusja

12.30–12.40 przerwa kawowa

SESJA VIII Kraje neutralne

Prowadzenie: Aleksandra Namysło (Instytut Pamięci Narodowej)

- 12.40–13.00 HISZPANIA: Bernd Rother (The Federal Chancellor Willy Brandt Foundation, Berlin) *Reluctant Savior Spain – Typical for all Neutral Countries?/ Niechętna ratowaniu Hiszpania – postawa typowa dla wszystkich krajów neutralnych?*
- 13.00–13.20 PORTLUGALIA: Cláudia Ninhos (Nova University of Lisbon) *Portugal, an "Open" Country" to All Warring Nations"? Salazar, the Second World War and the "Final Solution"/ Portugalia, kraj „otwarty" dla wszystkich walczących narodów? Salazar, druga wojna światowa i „ostateczne rozwiązanie"*
- 13.20–13.40 dyskusja

PANEL PODSUMOWUJĄCY KONFERENCJĘ

13.40–15.00 Prowadzenie: Adam Sitarek (Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Łódzki)

Uczestnicy: Antony Polonsky (Brandeis University), Andrzej Żbikowski (Żydowski Instytut Historyczny im. E. Ringelbluma, Uniwersytet Warszawski), Bogdan Musiał (Instytut Pamięci

Narodowej), Grzegorz Berendt (Muzeum II Wojny Światowej, Uniwersytet Gdański)

Fot. Sławomir Kasper (IPN), Piotr Życieński (IPN)